

**БІЛГОРОД-ДНІСТРОВСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ  
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ, БУДІВНИЦТВА ТА  
КОМП'ЮТЕРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ**

**Циклова комісія фінансово-економічних дисциплін**



**ЗАТВЕРДЖЕНО**

Заступник директора навчальної роботи

Марина ЗАЙЧЕНКО

08 2023 р.



**СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ  
«Фінансовий ринок» 3 курс**

**Освітньо-професійний ступінь** – фаховий  
молодший бакалавр

**Освітньо-кваліфікаційний рівень** – фаховий  
молодший бакалавр

**Спеціальність** 072 Фінанси, банківська справа та страхування

**Освітньо-професійна програма** Фінанси,  
банківська справа та страхування

**Рік навчання** 3-й, семестр 6-й

**Форма навчання** денна

**Кількість кредитів ЄКТС** 3,5

**Мова викладання** - українська

**Контактна  
інформація  
викладача  
(e-mail)**

**Буряк Оксана Олександрівна**


[buryak@gmail.com](mailto:buryak@gmail.com)

**Посилання  
на курс в  
Google  
Classroom**

<https://classroom.google.com/u/0/>


**РОЗГЛЯНУТО ТА СХВАЛЕНО**

Цикловою комісією  
фінансово - економічних дисциплін  
Білгород - Дністровського фахового  
коледжу природокористування,  
будівництва та комп'ютерних технологій  
Голова циклової комісії

 / Світлана СТЕПОВА/  
(протокол №1 від 28.08. 2023р.)

**ПОГОДЖЕНО**

Голова групи кадрового забезпечення  
освітньо-професійної програми Фінанси,  
банківська справа та страхування  
спеціаліст вищої категорії

 Світлана КОСТЕНКО  
«\_\_» \_\_. 2023 р.

## **ОПИС ДИСЦИПЛІНИ**

Фінансовий ринок – вибіркова дисципліна циклу загальної підготовки фахівців із спеціальності 072 Фінанси, банківська справа та страхування. Предметом вивчення навчальної дисципліни є дослідження економічного простору, на якому формуються і функціонують відносини між його учасниками з приводу купівлі-продажу фінансових активів.

## **МЕТА І ЗАВДАННЯ**

*Мета навчальної дисципліни* - є формування глибоких фахових знань і практичних навичок щодо організації та забезпечення діяльності суб'єктів інфраструктури, пов'язаної з обслуговуванням руху фінансових активів на фінансовому ринку.

*Завданням навчальної дисципліни* - є опанування здобувачами освіти необхідними знаннями з теорії і практики розвитку інфраструктури фінансового ринку; забезпечення можливостей отримати практичні навички, пов'язані з організацією суб'єктів інфраструктури обліку цінних паперів і виконання угод за ними; аналіз практичних аспектів взаємодії суб'єктів інфраструктури фінансового ринку з органами державного регулювання; формування комплексу навичок щодо використання інформаційних технологій у діяльності суб'єктів інфраструктури фінансового ринку.

## **РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ**

### **Знати:**

- сутність інфраструктури фінансового ринку;
- суб'єкти діяльності фінансового ринку;
- аспекти діяльності суб'єктів фінансового ринку в процесі організаційно-технічного забезпечення укладання та виконання угод з фінансовими активами;
- нормативно-законодавче забезпечення функціонування суб'єктів фінансового ринку в Україні;
- основні принципи та методи державного регулювання фінансового ринку.

### **Вміти:**

- об'єктивно та професійно оцінювати економічні процеси, що відбуваються на внутрішньому та зовнішніх фінансових ринках;
- уявляти механізм торгів на фондовій біржі;
- розуміти суть і функції цінової політики фінансових інструментів та граничну межу фіктивного капіталу;
- удосконалити навички фінансових обрахувань коефіцієнтів аналізу фінансових інструментів;

- аналізувати сучасний стан та перспективи майбутнього розвитку фінансового ринку України, вплив світових ринків на політику державного регулювання фінансового ринку України;
- уміти розрахувати за фінансовими показниками корпорацій поведінку емітента та інвестора.

## СТРУКТУРА КУРСУ

Вид заняття	Теми занять	Результати навчання	Завдання	Години (лекції/практичні)	Оцінювання (бали)
<b>Модуль 1. Сутність фінансового ринку та основи його організації</b>					
Лекція 1	Теоретичні засади ринку фінансових послуг. Його роль в економіці України.	Знати у чому полягає роль фінансового ринку в сучасній ринковій економіці. Структуру та класифікацію фінансового ринку. Роль та місце фінансового ринку в фінансовій системі держави. Характеристику каналів перерозподілу фінансових ресурсів. Принципи функціонування фінансового ринку.	Опрацювати теоретичний матеріал	<b>2</b>	<b>1</b>
Семінарське заняття №1	Фінансовий ринок та його роль в економіці	Вміти давати характеристику основних товарів фінансового ринку.	Опрацювати питання до семінару і здати семінар	<b>2</b>	<b>2</b>
Лекція 2	Законодавче регулювання фінансового ринку	Знати етапи становлення світового фінансового ринку. Розуміти основні положення Бреттон Вудської системи, плану Маршала та його вплив на приріст запасів конвертованої валюти. Усвідомити мету державного регулювання фінансового ринку. Важелі непрямого втручання держави у регулювання фінансового ринку. Формами державного регулювання фінансового ринку.	Опрацювати теоретичний матеріал	<b>2</b>	<b>1</b>
Семінарське заняття №2	Інституційна та сегментарна структура фінансового ринку	Вміти характеризувати важелі впливу на фінансовий ринок	Опрацювати питання до семінару і здати семінар	<b>2</b>	<b>2</b>

Лекція 3	Суб'єкти ринку фінансових послуг	Знати види суб'єктів ринку фінансових послуг та їх функції на фінансовому ринку	Опрацювати теоретичний матеріал	2	1
Семінарське заняття №3	Суб'єкти та об'єкти (інструменти) фінансового ринку, їх класифікація та характеристика	Вміти в провести класифікацію суб'єктів фінансового ринку	Опрацювати питання до семінару і здати семінар	2	2
Лекція 4	Ризик і ціна капіталу.	Знати принципи ціноутворення на фінансовому ринку. Види та функції цін. Динаміку попиту та пропозиції на фінансовому ринку. Знати, як визначається номінальна відсоткова ставка. Розуміти особливості ціноутворення на різні фінансові інструменти.	Опрацювати теоретичний матеріал	2	1
Семінарське заняття №4	Ризик і ціна капіталу	Вміти розраховувати рівноважну ціна ринку. Визначати вартість капіталу	Опрацювати питання до семінару і здати семінар	2	2
Лекція 5	Поняття і класифікація фінансового посередництва	Розуміти функції фінансових посередників.. Структуру фондового ринку. Перспективні напрямки розвитку українського фондового ринку. Основні функції фондового ринку. Форми державного контролю за випуском і обігом цінних паперів.	Опрацювати теоретичний матеріал	2	1
Семінарське заняття №5	Поняття і класифікація фінансового посередництва	Вміти розрізняти групи фінансових посередників.	Опрацювати питання до семінару і здати семінар	2	2
Лекція 6	Особливості побудови ринку фінансових послуг в Україні	Знати складові ринку фінансових послуг і особливості його побудови.	Опрацювати теоретичний матеріал	2	1
Семінарське заняття №6	Особливості побудови ринку фінансових послуг в Україні	Вміти характеризувати ринок фінансових послуг в Україні	Опрацювати питання до семінару і здати семінар	2	2

Лекція 7	Банківська діяльність у сфері надання фінансових послуг	Розуміти особливості банківської діяльності у сфері надання фінансових послуг.	Опрацювати теоретичний матеріал	2	1
Семінарське заняття №7	Банківська діяльність у сфері надання фінансових послуг	Вміти характеризувати банківську діяльність у сфері надання фінансових послуг	Опрацювати питання до семінару і здати семінар	2	2
Лекція 8	Фінансові послуги з хеджування ризику	Розуміти сутність фінансового ризику. Види та характеристику фінансових ризиків. Фактори, які стосуються фінансового ризику і впливають на його рівень.	Опрацювати теоретичний матеріал	2	1
<b>Виконання тесту за М-1 (на платформі Google Classroom)</b>					<b>8</b>
<b>Всього модуль 1</b>				<b>30</b>	<b>30</b>
<b>Модуль 2. Фінансові ринки і механізм їх функціонування</b>					
Лекція 9	Фінансові послуги на грошовому ринку	Розуміти сутність грошового ринку та ринку капіталів як сегментів фінансового ринку. Знати інструменти грошового ринку та ринку капіталів; міжнародного грошового ринку та міжнародного ринку капіталів.	Опрацювати теоретичний матеріал	2	1
Семінарське заняття №8	Фінансові послуги на грошовому ринку	Вміти охарактеризувати види послуг, які можуть надаватися на грошовому ринку.	Опрацювати питання до семінару і здати семінар	2	3

Лекція 10	Фінансові послуги на валютному ринку	Розуміти суть та значення євродоларового ринку. Особливості операцій на ринку золота та прав запозичення; особливостей функціонування Європейської валютної системи. Характеристика міжнародного фінансового ринку; міжнародного ринку позичкових капіталів, особливостей та специфіки його функціонування; сутності, структури, принципів функціонування та специфіки операцій Євроринку.	Опрацювати теоретичний матеріал	2	1
Семінарське заняття №9	Фінансові послуги на валютному ринку	Вміти наводити основні показники валютного ринку	Опрацювати питання до семінару і здати семінар	2	3
Лекція 11	Фінансові послуги на ринку позичкового капіталу	Розуміти суть фінансових послуг на ринку позичкового капіталу. Знати складові ринку позичкового капіталу та його особливості.	Опрацювати теоретичний матеріал	2	1
Семінарське заняття №10	Фінансові послуги на ринку позичкового капіталу	Знати види фінансових послуг які можуть надаватися на ринку позичкового капіталу.	Опрацювати питання до семінару і здати семінар	2	3
Лекція 12	Фінансові послуги на фондовому ринку	Розуміти суть фондового ринку, його складові та особливості укладення фінансових послуг на фондовому ринку.	Опрацювати теоретичний матеріал	2	1
Семінарське заняття №11	Фінансові послуги на ринку цінних паперів	Вміти характеризувати види цінних паперів	Опрацювати питання до семінару і здати семінар	2	3
Лекція 13	Фондова біржа й біржові операції	Розуміння суті фондової біржі. Основних вимог до фондової біржі. Правил функціонування фондової біржі.	Опрацювати теоретичний матеріал	2	1

Семінарське заняття №12	Фондова біржа й біржові операції	Розуміння сутності ф'ючерських операцій, прямих банківських кредитів і операцій з облігаціями. Сутність оптового ділінгу.	Опрацювати питання до семінару і здати семінар	2	3
Лекція 14	Інфраструктура ринку фінансових послуг	Знати поняття та склад інфраструктури фінансових послуг.	Опрацювати теоретичний матеріал	2	1
Семінарське заняття №13	Інфраструктура ринку фінансових послуг	Вміти дати характеристику складу інфраструктури фінансових послуг	Опрацювати питання до семінару і здати семінар	2	3
Семінарське заняття №14	Державне регулювання ринку фінансових послуг	Вміти користуватися нормативно-законодавчими документами, які регулюють ринок фінансових послуг	Опрацювати питання до семінару і здати семінар	2	3
Лекція 15	Ринок похідних цінних паперів	Знати поняття та особливості ринку похідних цінних паперів.	Опрацювати теоретичний матеріал	2	1
Семінарське заняття №15	Ринок похідних цінних паперів	Вміти характеризувати суб'єкти та об'єкти ринку похідних цінних паперів.	Опрацювати питання до семінару і здати семінар	2	3
<b>Виконання тесту за М-2 (на платформі Google Classroom)</b>					<b>9</b>
<b>Всього за модуль 2</b>				<b>30</b>	<b>40</b>
<b>Диференційований залік</b>					<b>30</b>
<b>Разом за курс</b>				<b>60</b>	<b>100</b>



## ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

<b>Політика щодо дедлайнів та перескладання:</b>	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу викладача за наявності поважних причин.
<b>Політика щодо академічної доброчесності:</b>	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів).
<b>Політика щодо відвідування:</b>	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин навчання може відбуватись за індивідуальним графіком (в он-лайн формі за погодженням із завідувачем відділення)

### ПОРЯДОК ПЕРЕРАХУНКУ РЕЙТИНГОВИХ ПОКАЗНИКІВ НОРМОВАНОЇ 100-БАЛЬНОЇ ШКАЛИ ОЦІНЮВАННЯ В НАЦІОНАЛЬНУ ШКАЛУ ТА ШКАЛУ ЄКТС

#### ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ СТУДЕНТІВ

За 100-бальною шкалою	За національною шкалою	
	Іспити, диференційовані заліки	Заліки
90 – 100	Відмінно	Зараховано
85 – 89	Добре	
74-84		
70-73	Задовільно	Не зараховано
60-69		
35-59	Незадовільно	
1-34		

#### РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА:

##### Основна:

1. Еш С.М. Фінансовий ринок: Навч. посіб. – К.: ЦУЛ, 2019. – 528 с.
2. Шелудько В.М. Фінансовий ринок: Підручник. – 3-тє вид., випр. і доп.– К.: Знання-Прес, 2018. – 535 с.
3. Смолянська О.Ю. Фінансовий ринок: Навчальний посібник. – К.: ЦНЛ, 2015. – 384 с.
4. Маслова С.О., Опалов О.А. Фінансовий ринок: Навч. посіб. – 2-е вид., випр. – К.: Каравела, 2017. – 341 с.
5. Пасічник В.Г., Акіліна О.В. Ринок цінних паперів: Навч. посіб. – К.: Центр навч. літ., 2015. – 333 с.
6. Ходаківська В.П., Беляєв В.В. Ринок фінансових послуг: теорія і практика: Навчальний посібник. – К.: ЦУЛ, 2017. – 616 с.
7. Маслова С.О., Опалов О.А. Ринок фінансових послуг: Навчальний посібник. – К.: «Кондор», 2016. – 192 с.
8. Внукова Н.М., Грачов В.І., Кузьминчук Н.В. Ринок фінансових послуг: Навчально-методичний посібник. – Х.: ВД «ІНЖЕК», 2016. – 276 с.
9. Калина А.В., Кошечев О.О. Фондовий ринок: Навч. посіб. для дистанційного навчання / К.: Вид-во «Університет «Україна», 2017. – 331 с.
10. Фінансовий ринок: Навч. посіб. /М.А. Коваленко, Л.М.

Радванська, Н.В. Лобанова, Г.М. Швороб. – Херсон: Олді-плюс, 2014. – 285 с.

11. Суторміна В.М., Радзієвська В.М., Стеценко Б.С. Фінансовий ринок. Навч. – метод. посібник для самостійного вивч. дисц. – К.: КНЕУ, 2019. – 100 с.

12. Мендрул О.Г., Павленко І.А. Фондовий ринок: операції з цінними паперами: Навч. посібник. Вид. 2 - ге, допов. та перероб. – К.: КНЕУ, 2016. – 156

13. Мозговий О.М. Фондовий ринок: Навч. – метод. посібник для самост. вивч. дисц. – К.: КНЕУ, 2019. – 96 с.

14. Оспіщев В.І., Близнюк О.П., Тупчій В.А. Ринок фінансових послуг: Навчальний посібник для студентів спеціальності 7.03050801 «Фінанси і кредит», денної та заочної форм навчання / Харк. держ. ун-т харчування та торгівлі. – Харків, ХДУХТ. 2018.– 255 с.

15. Гаршина О.К. Цінні папери: Навч. посіб. – К: Видавн. дім «Слово», 2019.

16. Колісник М.К., Маслак О.О., Романів Є.М. Фінансовий ринок: Навч. посіб. – Л.: Вид-во Нац. ун-ту «Львівська політехніка», 2019.

17. Крамаренко В.І. Біржова діяльність: Навч. посіб. – К: ЦУЛ, 2018.

18. Павлов В.І., Пилипенко І.І., Кривов'язюк І.В. Цінні папери в Україні: Навч. посіб. – 2-е вид., доп. – К.: Кондор, 2019.

19. Ринок фінансових послуг: Навч. посіб. / М.А. Коваленко, Л.М. Радванська, Н.В. Лобанова, Г.М. Швороб. – Херсон: Олді-плюс, 2017.

#### **Додаткова:**

1. Конституція України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР (із змінами). [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/>.

2. Господарський кодекс України від 16.01.2016 № 436-IV (із змінами). [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/>.

3. Податковий кодекс України від 01.01.2020 № 2755-VI (із змінами). [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/>.

4. Закон України «Про Національний банк України» від 20.05.2017 № 679-14 (із змінами). [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/>.

5. Закон України «Про банки і банківську діяльність» від 07.12.2019 № 2121-III (із змінами). [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/>.

6. Закон України «Про цінні папери та фондовий ринок» від 23.02.2018 № 3480-IV (із змінами). [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/>.

7. Закон України «Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні» від 30.10.2017 № 448/96-ВР (із змінами). [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/>.

8. Закон України «Про обіг векселів в Україні» від 05.04.2018 № 2374-III (із змінами). [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/>.

9. Закон України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг» від 12.07.2018 № 2664-III (із змінами). – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/>.

10. Закон України «Про акціонерні товариства» від 17.09.2018 № 514-VI (із змінами). [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/>.

11. Закон України «Про депозитарну систему України» від 06.07.2017 № 5178-VI. Із змінами, внесеними згідно із Законом № 5431-VI від 16.10.2012. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.zakon.rada.gov.ua>>.

12. Закон України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні» від 16.07.2019 р. № 996-XIV (із змінами). [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.zakon.rada.gov.ua>>.

### **Інформаційні ресурси**

1. Верховна Рада України [Електронний ресурс]: Офіційний портал. – Режим доступу: <http://rada.gov.ua>. – Назва з титул. екрану.

2. Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського. Офіційний портал. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://nbuv.gov.ua/portal>. – Назва з титул. екрану.